

## Υπόθεση C-121/07

### Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

κατά

### Γαλλικής Δημοκρατίας

«Παράβαση κράτους μέλους — Οδηγία 2001/18/ΕΚ — Σκόπιμη ελευθέρωση ΓΤΟ στο περιβάλλον και διάθεσή τους στην αγορά — Διαπίστωση παραβάσεως με απόφαση του Δικαστηρίου — Μη εκτέλεση — Άρθρο 228 ΕΚ — Εκτέλεση κατά τη διάρκεια της δίκης — Χρηματικές ποινές»

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα J. Mazák της 5ης Ιουνίου 2008 . . . . . I - 9163  
Απόφαση του Δικαστηρίου (τμήμα μειζονος συνθέσεως) της 9ης Δεκεμβρίου  
2008 . . . . . I - 9192

#### Περίληψη της αποφάσεως

1. Προσφυγή λόγω παραβάσεως — Απόφαση του Δικαστηρίου που διαπιστώνει την παράβαση — Προθεσμία εκτελέσεως  
(Άρθρο 228 ΕΚ)
2. Προσφυγή λόγω παραβάσεως — Απόφαση του Δικαστηρίου που διαπιστώνει την παράβαση — Παράβαση της υποχρέωσης εκτελέσεως της αποφάσεως — Χρηματικές ποινές — Σκοπός  
(Άρθρο 228 § 2 ΕΚ)

3. Προσφυγή λόγω παραβάσεως — Απόφαση του Δικαστηρίου που διαπιστώνει την παράβαση — Παράβαση της υποχρέωσης εκτέλεσεως της αποφάσεως — Χρηματικές ποινές — Επιβολή κατ' αποκοπήν ποσού  
(Άρθρο 228 § 2 ΕΚ)

1. Αν και το άρθρο 228 ΕΚ δεν ορίζει την προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να πραγματοποιηθεί η εκτέλεση της αποφάσεως που διαπιστώνει την εκ μέρους του κράτους μέλους παράβαση, εντούτοις, το συμφέρον της άμεσης και ομοιόμορφης εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου επιτάσσει ότι η εκτέλεση αυτή πρέπει να αρχίσει αμέσως και πρέπει να λήξει το συντομότερο δυνατόν.

(βλ. σκέψη 21)

2. Η διαδικασία του άρθρου 228, παράγραφος 2, ΕΚ σκοπό έχει να παρακινήσει το παραβαίνον κράτος μέλος να εκτελέσει απόφαση με την οποία διαπιστώνεται παράβαση και, ως εκ τούτου, να εξασφαλίζει την αποτελεσματική εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου. Τα προβλεπόμενα από τη διάταξη αυτή μέτρα, ήτοι το κατ' αποκοπήν ποσό και η χρηματική ποινή, επιδιώκουν αμφότερα τον ίδιο αυτό σκοπό.

Συναφώς, εναπόκειται στο Δικαστήριο να αποφασίζει, σε κάθε υπόθεση και υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες που έχουν υποβληθεί στην κρίση του καθώς και ανάλογα με τον βαθμό εξαναγκασμού και αποτροπής που κρίνει απαραίτητο, τις κατάλληλες χρηματικές κυρώσεις για να εξασφαλίσει την ταχύτερη δυνατή εκτέ-

λεση της αποφάσεως με την οποία διαπιστώθηκε προηγούμενη παράβαση και να προλάβει την επανάληψη αναλόγων παραβάσεων του κοινοτικού δικαίου.

Ενώ η επιβολή χρηματικής ποινής φαίνεται ιδιαίτερα κατάλληλη για να παρακινήσει ένα κράτος μέλος να παύσει, το ταχύτερο δυνατόν, μια παράβαση που, χωρίς το μέτρο αυτό, θα υπήρχε κίνδυνος να διαιωνισθεί, η επιβολή κατ' αποκοπήν ποσού στηρίζεται περισσότερο στην αποτίμηση των συνεπειών της μη εκτέλεσεως των υποχρεώσεων του οικείου κράτους μέλους επί των ιδιωτικών και δημοσίων συμφερόντων, ιδίως όταν η παράβαση έχει συνεχιστεί επί μακρό χρονικό διάστημα αφότου εκδόθηκε η απόφαση που τη διαπίστωσε αρχικά.

Αν και η επιβολή της υποχρέωσης για καταβολή χρηματικής ποινής, που έχει ουσιαστικά τον χαρακτήρα μέτρου καταναγκασμού ως προς τη συνεχιζόμενη παράβαση, είναι αναγκαία, καταρχήν, μόνον εφόσον εξακολουθεί να παραμένει ανεκτέλεστη η απόφαση που διαπίστωσε αρχικά την παράβαση αυτή, τούτο δεν ισχύει και για την επιβολή κατ' αποκοπήν ποσού.

(βλ. σκέψεις 27, 56-59)

3. Η ενδεχόμενη επιβολή κατ' αποκοπήν ποσού δεν έχει αυτόματο χαρακτήρα αλλά πρέπει, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, να εξαρτάται από το σύνολο των συναφών στοιχείων που συνδέονται τόσο με τα χαρακτηριστικά της διαπιστωθείσας παραβάσεως όσο και με τη συμπεριφορά του κράτους μέλους το οποίο αφορά η δύναμη του άρθρου 228 ΕΚ κινηθείσα διαδικασία.

Συναφώς, έστω και αν υφίστανται κατευθυντήριες γραμμές, όπως αυτές που περιέχουν οι ανακοινώσεις της Επιτροπής για την επιβολή κατ' αποκοπήν ποσών, οι οποίες μπορούν να συμβάλλουν στην εξασφάλιση της διαφάνειας, της προβλεψιμότητας και της ασφάλειας δικαίου κατά τη δράση της Επιτροπής, γεγονός παραμένει ότι οι κανόνες αυτοί δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο κατά την άσκηση της εξουσίας την οποία του απονέμει το άρθρο 228, παράγραφος 2, ΕΚ.

Επιπλέον, το γεγονός ότι η καταβολή κατ' αποκοπήν ποσού δεν έχει επιβληθεί μέχρι σήμερα από το Δικαστήριο σε περιπτώσεις κατά τις οποίες εξασφαλίζεται πλήρης εκτέλεση της αρχικής απόφασης προτού περατωθεί η κινηθείσα δύναμη του άρθρου 228 ΕΚ διαδικασία, δεν μπορεί ν' αποτελεί εμπόδιο στην ενδεχόμενη επιβολή κατ' αποκοπήν ποσού στο πλαίσιο άλλης υπόθεσης, εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο λαμβανομένων υπόψη των χαρακτηριστικών της υπόθεσης εν

προκειμένου και του απαιτούμενου βαθμού εξαναγκασμού και αποτροπής.

Αν το Δικαστήριο αποφασίσει να επιβάλει την καταβολή χρηματικής ποινής ή κατ' αποκοπήν ποσού, σε αυτό εναπόκειται, κατά την άσκηση της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτει, να καθορίσει τα ποσά αυτά κατά τρόπον ώστε να είναι, αφενός, κατάλληλα για την κατάσταση και, αφετέρου, ανάλογα προς τη διαπιστωθείσα παράβαση καθώς και προς την ικανότητα πληρωμής του οικείου κράτους μέλους.

Στους παράγοντες που ασκούν επιρροή στη λήψη της απόφασης αυτής συγκαταλέγονται, μεταξύ άλλων, στοιχεία όπως το χρονικό διάστημα κατά το οποίο διήρκεσε η παράβαση και το οποίο παρήλθε από την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως που διαπιστώνει την παράβαση αυτή καθώς και τα διακυβευόμενα δημόσια και ιδιωτικά συμφέροντα.

ΟΣάκις η μη εκτέλεση απόφασης του Δικαστηρίου μπορεί να βλάψει το περιβάλλον και να θέσει σε κίνδυνο την ανθρώπινη υγεία, της οποίας η προστασία εντάσσεται στους ίδιους τους σκοπούς της κοινοτικής πολιτικής περιβάλλοντος, όπως προκύπτει από το άρθρο 174 ΕΚ, μια τέτοια παράβαση αποκτά ιδιαίτερο βαθμό σοβαρότητας. Το ίδιο ισχύει, καταρχήν, οσάκις η ελεύθερη κυκλοφορία

των εμπορευμάτων εξακολουθεί να παρεμποδίζεται κατά παράβαση του κοινοτικού δικαίου παρά την ύπαρξη απόφασης του Δικαστηρίου που έχει διαπιστώσει σχετική παράβαση.

μπορεί να αποτελέσει ένδειξη του ότι για την αποτελεσματική πρόληψη στο μέλλον ανάλογων παραβάσεων του κοινοτικού δικαίου μπορεί να απαιτείται η λήψη ενός αποτρεπτικού μέτρου όπως είναι η επιβολή κατ' αποκοπήν ποσού.

Η εκ μέρους κράτους μέλους επαναλαμβανόμενη παραβατική συμπεριφορά, σ' έναν ειδικό τομέα της κοινοτικής δράσης,

(βλ. σκέψεις 60-64, 69, 77-78, 80)